

Muistio

Salla aloituskokous

- Aika: to 22.10.2015 klo 10.00 – 13.00
- Paikka: Sallan kunnan valtuustosali
- Läsnä: Haataja Vesa – Sallan kunta
Karjalainen Heli – Matkalla Sallaan ry
Koivumaa Vesa – MTI
Kunnari Juha – Lapin Pelastuslaitos
Lahtinen Mari – Sallan kunta
Yrjänheikki Erkki – Sallan kunta
-

Hanke-asittely (MTI) - Koivumaa

Koivumaa avasi tilaisuuden ja käytiin lyhyt esittelykierros. Koivumaa avasi hankeen taustoja ja toimenpiteitä pp esityksen avulla.

- Päätoimijat MTI (hankehallinnointi), pelastuslaitos (pelastus- ja paikannusmerkinnät) ja Metsähallitus (asiakasturvallisuus ja ohjeistukset)
- Muistiot tulevat olemaan julkisia ja ne liitetään osaksi hankkeen verkkosivua
- Hankkeen nettisivuista tulee hankkeen aikana tietopankki www.reittimerkinnät.fi
- Kuntaprosessi sisältää seitsemän (7) kuntakohtaista tapaamista ja ainakin kaksi Lappi tason tapaamista. Toinen tehdään Itä- ja toinen Länsi-Lapissa. Tapaamisten painopiste alussa on tilannekuvan ja verkoston luonti, josta syvennyttään riskien kautta reittimerkintöihin
 - Sama runko kaikilla joskin painopisteet saattavat vaihdella kunnittain
- Esiteltiin työpajan aiheet

Kokouksessa ei tehty työpajaa, sillä keskustelua oli paljon ja tämän kautta kaikki asialistalla olleet asiat käsiteltiin sujuvasti.

Sallan reittitilanne - Haataja

Haataja esitteli kunnan reittisuunnittelua ja reittejä reittikartoin ja erilaisine kuvineen, mitä on tehty ja itä on suunnitteilla. Reittikartat kunnan sivuilta antavat hyvän ja reaaliaikaisen kuvan nykytilanteesta (www.salla.fi). Reittisuunnittelun merkitys on tärkeää ja tähän on kiinnitetty huomiota esimerkkinä kaarteet reiteillä.

Yhteistyö Metsähallituksen kanssa on hyvä, Tuntisan alueen reittien vastuu on suurelta osin kunnan vastuulla, jolloin kokonaiskuva niiden kunnosta on kokoaikaista. Kuntien yli menevät reitit ovat virallisia. Kunnan alueella on monia uria, mutta nekin on hyvin merkittjä pois

lukien kyläyhdistysten tai muiden yksittäisten toimijoiden tekemiä uria tai reittejä. Reittikartastolla viralliset reitit on merkitty paksummalla ja urat ohuemmalla viivalla erottamaan väylän merkityksen. Virallisilla reiteillä käytetään lain vaatimia merkkejä, urilla merkit ovat pienempiä. Merkinnöistä huolimatta on huomioitava käyttäjän vastuu.

Suunnitteilla on ympyräreitti Sallan alueella, joka kiertää kuntakeskuksen. Tarkoituksena on saada asiakkaat pysymään kunnan palvelujen piirissä. Reittisuunnittelussa tullaan huomioimaan reittitoimitus jo suunnitteluvaiheessa.

Reittien huolto ja hoito on huomioitava ja vastuut ymmärrettävä. Oikeustapaukset tulisi selvittää niiltä osin, minkälaisiin vastuisiin eri tahot ovat joutuneet erilaisilla reiteillä tapahtuneissa tapauksissa. Merkkien kunnossapitoon ja olemassa oloon pitää kiinnittää huomiota asiakasnäkökulma huomioiden. Kartoista löytyy yleisimmät pysähdyspaikat, mutta nämäkin tulisi päivittää. Kunnan pääreittien hoidosta vastaa alihankkija ja osa urista lanataan oman henkilöstön toimesta. Maksajina toimivat latu- ja kelkkapoolit.

Reittikartat päivitetään tarvittaessa, latukoneessa on GPS, jonka tietojen perusteella voidaan kartta päivittää helposti. Nykyisin käytössä on Citynomadin karttajärjestelmä, joka on asiakkaille ilmainen. Kuntaan on tulossa uusi karttajärjestelmä, joka mahdollistaa monimuotoisuuden, kuten kaavoituksen, reittisuunnittelun ja tiedon jakamisen palautteineen.

Uusien merkkien myötä valitukset ovat vähentyneet. Käytössä kelkkareiteillä on sinivalkoiset ja lihasvoimin tehtävillä reiteillä valkoruskeat merkit. Yritykset vastaavat lähireittien merkinnät ja niistä on tullut hyvää palautetta. Reitit on vaativuusluokiteltu Suomen Ladun mukaisesti sinisiin ja punaisiin reitteihin, reitit on merkitty. Tulevaisuudessa näyttää esteettömyys kasvattavan merkitystä.

Ongelmaksi on noussut moottorikelkkareiteillä olevat kävelijät. Asiakkaille pyritään jakamaan tietoa asiasta, mutta yksittäiset ihmiset kulkeutuvat silloin tällöin reiteille. Yksi hiidenkirnu on kunnan puolesta aidattu, sillä rapautuminen kirkun reunalla on turvallisuusriski. Vesistöille ei reittejä tehdä, tosin ongelmana ovat yhdistysten ja seurojen omatekemät ladut ja urat. Mikäli rahaa olisi enemmän, lanauksiin ja huoltotoimenpiteisiin satsattaisiin enemmän. Kevään 2016 aikana on tavoitteena saada WGS 84 koordinaatit päämerkkeihin paikannuksen helpottamiseksi.

Tarvetta olisi kävelyreiteille, joita ulkomaalaiset haluavat. Reteillä pitäisi olla valaistus ja tästä syystä reittejä pyritään tekemään kelkkareittien varsille niiltä osin, joissa valaistusta on jo valmiiksi. Asiakkaiden vaatimukset reittien osalta kasvaa jatkuvasti.

Lapin Pelastuslaitos - Kunnari

Peltoperä mainitsi alkuun, ettei Pronto –järjestelmästä voida takuuvarmasti saada tietoa siitä, mitkä tehtävät ovat kohdentuneet jollekin reitille. REILA-hanketta lähinnä tilastoissa ovat maastopelastustehtävät ja maastoliikenneonnettomuudet, joihin Pelastuslaitos on joutunut puuttumaan. Tehtävät ovat kohdentuneet yleisimmin Sallatunturin alueelle.

Paikannuksissa ei yleensä ole ollut ongelmia, varsinkin jos apua tarvitseva henkilö on saatu puhelimen päähän. Yleistä on käyttää apuna esimerkiksi poromiehiä, sillä heidän kalustonsa ja maastotuntemuksensa on erittäin tärkeää. Suurena ongelmana on mobiililaitteiden kuuluvuuden puute. Paikannuksessa on hyödynnetty maalaisjärkeä, esimerkiksi metsästäjän loukkaantuessa ihminen löydettiin merkkilaukauksen perusteella.

Pitkät matka ja avun paikalle saapuminen, kylmyys, asiakkaan omavarautuminen ruoan, juoman tai muiden tarvikkeiden osalta sekä yhteydenpidon ongelmat ovat haasteina Sallan alueella. Toisaalta alueella on huolehdittu hyvin opasteita ja liikennemerkkejä asiakkaiden hyväksi. Opastologiikan tulisi olla jatkossakin samantyylinen kuin maantieliikenteessä, sillä yleensä ajokortin omaava ulkomaalainenkin ymmärtää näitä. Pelastuslaitoksella on hyvä kalusto lähes kaikkia tehtäviä varten.

Tärkeää olisi toimittaa ajantasaiset kartat reiteistä myös pelastuslaitokselle. Ongelmana ovat esimerkiksi kyläyhdistysten tekemät ladut, vaellus- tai kelkkareitit. Näistä ei ole tietoa edes kunnassa. Paikkojen nimet voivat muuttua asiakkaan suussa (vrt. Ruuhitunturi = Riihitunturi), joka vaikeuttaa paikannusta.

Palautejärjestelmää tulee parantaa ja tähän tulee muutoksia tulevan karttajärjestelmän myötä. Sallan kunnan sivulle voidaan lisätä oma palautekanava. Tärkeää on palautteiden löytyminen oikeaan osoitteeseen.

Matkalla Sallan ry – Heli Karjalainen

Yhdistys aloittaa alueen markkinoinnin lähiviikkoina, joten reittien tulee olla käyttökunnossa sesongin alkaessa. Merkinnöistä on saatu palautetta hyvin vähän. Joskus palautetta on tullut huonosta reitistä, kun käyttäjä oli kävellyt kesällä vahingossa hiihtoreittiä pitkin (reitillä oli kyltissä hiihtäjän kuva).

Sallassa käytössä oleva Citynomadin karttajärjestelmä toimii hyvin. Asiakkaat voidaan jakaa kolmeen eri kategoriaan: mobiilikartan, paperikartan ja ei karttaa lainkaan käyttäjiin.

Yksi huomioitavista asioista on ulkomaalaisten kulttuuri sekä ymmärrys esimerkiksi erämaamatkailusta. Puitteet Lapissa ovat erilaisia kuin keskisessä Euroopassa. Vaatimukset asiakkaiden suunnalta suurenee päivä päivältä.

Seuraava tapaaminen sovittiin pidettäväksi 27.1.2016 klo 08.30 – 11.00

Muistion kirjasi Vesa Koivumaa 27.10.2015